SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 189/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 134/02 a *„deštrukciou v legislatíve zo strany Slovenskej republiky - Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky“* a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2004 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 134/02 a *„deštrukciou v legislatíve zo strany Slovenskej republiky - Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky“*.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že: *«Okresný súd v Bardejove svojím konečným uznesením sp. zn. 5 C 134/02 zo dňa 30. X. 2003, v konaní o úpravu obsahu potvrdenia o dĺžke zamestnania v súdnom spore proti Okresnému úradu v Bardejove, toto vo veci zastavil. Urobil tak napriek tomu, že k takémuto záveru ho na to neoprávňovali žiadne kvalifikované právne dôvody. A to, čím súd odôvodnil výrok svojho rozhodnutia, sa jednoducho vôbec nezakladá na pravde! Trvám na tom, (...), že môj súdny návrh zo dňa 9. II. 2002, obsahoval všetky potrebné formálne, ale aj špecifické náležitosti, ktoré vyžaduje zákon! A predsa sa ním bardejovský súd v merite nezaoberal. Prečo? Jednoducho preto, že zneužil svoje mocenské a dominantné postavenie, hrubo porušil zákon, resp. ho zneužil tým, že využil v ňom práve v tomto čase existujúcu „dieru" a mňa tak vtlačil do beznádejnej pozície outsidera lebo voči jeho tomuto rozhodnutiu nebol možný žiadny opravný prostriedok, a to ani riadne odvolanie, ale ani dovolanie. Uvedomoval som si situáciu, do akej som sa výlučne jeho zavinením dostal, a preto mi nezostalo nič iné, ako túto nezákonnosť sa pokúsiť odstrániť mimoriadnym dovolaním u Najvyššieho súdu SR cestou Generálneho prokurátora SR. Takto som dňa 29. V. 2004 podal na GP SR písomný podnet, v ktorom som podrobne opísal celú situáciu okolo tohto zdanlivo jednoduchého a možno aj bezvýznamného prípadu (neskôr sa ukázalo, že takýto spôsob skončenia tohto prípadu má na mňa veľmi negatívny dopad lebo mám nepríjemnosti a ďalší spor o dôchodok - pozn.), a to v nádeji, že mojej požiadavke bude vyhovené, majúc na zreteli, že neide o zastavenie konania v procesnej rovine, ale vo veci samej, ktoré sa rovná odopretiu spravodlivosti, ako takej! No nakoniec som sa veľmi sklamal. Generálny prokurátor SR, zastúpený námestníkom Krajského prokurátora v Prešove, (...), mi totiž svojím konečným opatrením sp. zn. Kc 2063/04-11, zo dňa 20. VII. 04, oznamuje, že môj prípad odkladá. Z textu jeho listu ďalej vyplýva, že moju požiadavku a v môj prospech v rámci zákona nie je možné vybaviť inak. S týmto jeho názorom ja však nesúhlasím lebo na celú vec sa pozerám zo širšieho zorného uhla a nevidím ju iba cez prizmu §-u 243f, ods. 2) OSP, ale v širšom kontexte s právami ústavnými, ale najmä Dohovoru, a to predovšetkým z hľadiska práva na reálny súd, ktorého ak niet, nemožno hovoriť o spravodlivom súdnom procese, explicitnou súčasťou, ktorého v zmysle čl. 13 Dohovoru je neodňateľné právo na opravný prostriedok – účinný (!) pred vnútroštátnym orgánom, bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností. A keďže v danom prípade takýto účinný opravný*

prostriedok nemám, pretože ani pred prokurátorom neexistuje, preto sa obraciam s touto ústavnou sťažnosťou na súd ústavný, ako na konečnú inštanciu spravodlivosti z pohľadu základných a ľudských práv v zmysle Ústavy SR a Dohovoru.

Som presvedčený, že v danom prípade, v tejto ústavnej sťažnosti označené štátne orgány porušili moje základné a ľudské práva, ktoré sú garantované predovšetkým samotnou Ústavou SR (jej ods. 1), čl. 46 (a ods. 1), čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, ale aj Európskym Dohovorom – jeho ods. 1), čl. 6 v tesnom spojení a s dôrazom na čl. 13. Vychádzam z toho, že právo na súd je právom faktickým a nie formálnym a iluzórnym. Čo je z práva, keď niekto môže podať na súd iba žalobu, keď súd vo veci samej sa ňou nezaoberá a svojím cieľavedomým a obštrukčným konaním iba hľadá spôsob a zámienky, ako sa jej zbaviť. A toto je špecialita bardejovského súdu, čo nie je možné v žiadnom prípade považovať za dostatočnú právnu ochranu, ktorú majú na mysli Ústava SR i Listina ..., už nehovoriac, že v tomto smere tu existuje aj Európsky Dohovor so svojím čl. 6 a čl. 13, na ktorý kladiem v tomto prípade svoj akcent, pretože medzi naším zákonodarstvom a Dohovorom bol v tomto čase a smere závažný nesúlad, za ktorý v mene môjho štátu a vlády, konkrétne zodpovedá Ministerstvo spravodlivosti SR.

Predmetom tejto ústavnej sťažnosti je teda nerešpektovanie princípu na právo konať pred súdom vo veci samej, aj keď boli splnené zákonné predpoklady a nič mu v tom nebránilo, bez akejkoľvek možnosti nápravy, čo nemusí byť len odopretím spravodlivosti, ale ešte niečo horšie, a to diskriminácia. (...)

Posledným orgánom, ktorý mi avízoval skončenie tejto mojej kauzy pod č. k. 5 C 134/02 bez možnosti zjednania nápravy, bola Krajská prokuratúra v Prešove, ktorú za Generálnu prokuratúru SR zastupoval jej námestník (...) a ten ma o veci skončenia tohto môjho prípadu v negatívnom slova zmysle upovedomil svojím listom, zo dňa 20. VII. 2004, pod sp. zn. Kc 2063/04-11, ktorý som ja vlastnoručne obdržal dňa 10. VIII. 2004, takže lehota na podanie tejto mojej ústavnej sťažnosti je tu zachovaná.

Žiadam Ústavný súd SR, aby po predbežnom prerokovaní tejto mojej ústavnej sťažnosti túto prijal na ďalšie konanie a aby v konečnom verdikte vo svojom ústavnom náleze rozhodol takto:

1.) Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods. 1), čl. 46 Ústavy SR a ods. 1), čl. 36 Listiny ..., ako aj ods. 1), čl. 6 v spojení s čl. 13 Európskeho Dohovoru o ich ochrane, postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní u neho vedenom pod č. k. 5 C 134/02 a deštrukciou v legislatíve zo strany MS SR porušené boli.

2.) Zrušuje konečné uznesenie Okresného súdu v Bardejove pod č. k. 5 C 134/02, zo dňa 30. X. 2003 a

3.) Prikazuje Okresnému súdu v Bardejove u sporu pod č.k. 5 C 134/02 vo veci konať a o nej rozhodnúť.

4.) Priznáva I. K. K. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 60 tis. Sk (slovom šesťdesiattisíc korún slovenských), ktoré sú mu povinné Ministerstvo spravodlivosti SR a Okresný súd v Bardejove spoločne a nerozdielne zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5.) Ukladá Ministerstvu spravodlivosti SR a Okresnému súdu v Bardejove uhradiť spoločne a nerozdielne trovy tohto konania právnemu zástupcovi na jeho označený účet, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia».

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu (...).

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení úradných povinností.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 134/02 a *„deštrukciou v legislatíve zo strany Slovenskej republiky - Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky“* došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru.

1. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Pretože napadnuté rozhodnutie – podľa zistenia ústavného súdu - nadobudlo právoplatnosť 7. novembra 2003 [ešte pred tým, ako sa sťažovateľ obrátil na generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania], predmetná sťažnosť bola podaná v čase (14. septembra 2004), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd sa preto nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom (§ 243e až 243j Občianskeho súdneho poriadku) nemožno totiž z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti na ústavnom súde podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti na ústavnom súde možné prihliadať (mutatis mutandis I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03 a iné). Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

2. Nad rámec uvedeného, pokiaľ ide o namietané porušenie označených článkov ústavy, listiny a dohovoru *„deštrukciou v legislatíve zo strany Slovenskej republiky - Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky“,* ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v podstate namieta nesúlad príslušného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, na základe ktorého bolo namietané rozhodnutie okresného súdu právoplatne zastavené, s ústavou. Na podanie takéhoto návrhu však chýba aktívna legitimácia sťažovateľa, pretože podľa čl. 130 ods. 1 ústavy a § 37 zákona o ústavnom súde môžu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podať len osoby taxatívne uvedené v čl. 130 ods. 1 písm. a) až e) ústavy, preto je sťažnosť podaná aj niekým zjavne neoprávneným.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2004